

[Sigsgaard.]

terheden og balladen. Under inddelingsdebatten i 1967 gjorde jeg mig til talsmand for en kraftig nedskæring af antallet af amtskommuner. Jeg nævnedes dengang tallet 12 uden at lægge mig fast på noget, men det blev der taget kraftig afstand fra næsten alle sider; det var dog at gå for vidt, mente man. Nu går man selv ind for cirka det samme og har i stilhed ædt de knubbede ord fra mig i fjor i sig. I og for sig burde jeg være tilfreds med dette, men det er jeg nu ikke helt. Jeg er utryg ved fremgangsmåden. Kommissionen har arbejdet for dårligt. Den har fundet ud af, at der skal 200.000-250.000 indbyggere til for at bære et udbygget sygehusvæsen, og bagefter — sådan ser det ud for mig — har den hittet på en del andre opgaver, der kunne passe ind i mønstret. Men det er så godt som alene sygehusområdet, der har bestemt, hvilken amtsstørrelse man har lagt sig på. Dertil kommer, at kommissionen gennem sit juliudspil forhindrede en principiel offentlig diskussion af amtsinddelingen. Ville man have haft den offentlige diskussion, havde man lagt tre meget forskellige alternativer frem, f. eks. et 8 amts, et 13 amts og et 20 amts forslag, og så havde man lagt dem åbent frem uden på forhånd ligesom at binde sig til et enkelt af dem. I stedet har kommissionen forlods lagt sig på en 12-13-14 amter, og man har lagt tre muligheder frem, som der ingen principiel forskel er på. Derfor har man selvfølgelig heller ikke fået nogen principiel debat, men kun en kappestrid mellem de kommunalpolitiske lokalpatrioter. Dette er en stor fordel for kommission og minister; de kan nemlig, når denne diskussion er forbi, suverænt vælge den løsning, de ønsker. Idet de foregav at ønske en debat, forhindrede de den selv, bevidst eller ubevidst, ved fra starten at forplumre den og lade være med at lægge reelle alternativer, principielt forskellige løsninger, på bordet. Det ligner pseudodemokrati.

Heroverfor vil man sige, at kommissionen dog pegede på 8 amts løsningen. Men det gjorde kommissionen slet ikke; den advarede imod 8 amts løsningen. I øvrigt mangler kommissionens julpublikation i enestående grad argumentation. Vendinger som „kommissionen finder det rimeligt“, „kommissionen finder det bedst“ går igen og igen; men

der står ingenting om, hvorfor kommissionen finder dette eller hint rimeligt eller bedst og det er jo det, læserne er interesseret i at vide. Sygehusvæsenet er det eneste, kommission og minister virkelig har taget hensyn til ved tilrettelægningen af inddelingen. Planlægning og dermed egnsudvikling og landsudvikling, herunder erhvervs- og trafikudbygning, er betegnende nok ikke nævnt med et eneste ord i bemærkningerne eller fremsættelsestalen til dette lovforslag. Disse forhold kunne tale for færre amtskommuner, en 7-8 stykker måske. En så radikal løsning ville igen muliggøre mere udflytning af statsopgaver. Jo stærkere kommuner og amtskommuner bliver, des stærkere bliver det lokale selvstyre i den forstand, at desto flere opgaver kan det varetage.

Det er derfor paradoksalt, at det netop er talsmænd for det kommunale selvstyre, der har fået ministeren til at frafalde sit ønske om færre amtskommuner. Disse talsmænd talte for et eller to år siden for, at vi stort set skulle opretholde det nuværende antal amter. I dag har de ladet sig trække med i overvejelserne om en 12-13-14 amter, og nu advarer de meget stærkt imod, at man eventuelt skulle gå videre, sådan at amtskommunerne fik endnu større styrke. Ministeren og andre regeringsmedlemmer havde helst set en, skal vi sige alvorlig overvejelse af 8 amts systemet — derom tror jeg, at vi er enige. Forskellen på ministeren og mig er, at jeg kan tillade mig at sige min mening højt.

Mit parti ønsker decentralisering og stærkt lokalt selvstyre, derfor ønsker vi også stærke amtskommuner. Men spørgsmålet om amtsinddelingen er, sådan som diskussionen har været ført — altså ikke principielt — næppe moden til løsning nu, og jeg beklager, at lovforslaget skal presses igennem inden jul — hvis det altså skal det; der har heldigvis været bemærkninger fremme her i dag om, at man gerne vil have lidt mere tid.

Helt galt er det, at lovforslaget fastholder Frederiksborg og Roskilde amter stort set uændrede og derved forhindrer en hovedstadsordning. Den deling af hovedstadsområdet, som lovforslaget lægger op til, betyder enten, at anarkiet som følge af delområdernes interessemodsatninger fortsætter, eller at staten for at forhindre det sam-